

SEMANATORUL

ORGAN INVĂȚĂTORESC DIN CALIACRA

Director I. Nedelcu	Apare sub conducerea unui comitet	Redacția și administrația Școala primară Nr. 2 Bazargic	ABONAMENTUL 80 lei anual
---------------------	-----------------------------------	---	-----------------------------

JERTFA

de Eug. Răducu

Dela întemeierea creștinismului și adaptarea lui ca dogmă în stările de suflet a multimilor de pe pământ s'au perindat idealuri peste idealuri și multe vânturi în credințe.

Toate au impus sacrificii: de muncă, de suflet și de materie. Pentru credință și ideile, pentru patrie și pentru neam, au fost toate sacrificiile.

Sacrificiul pentru credință a început cu jertfa de sine. Pentru patrie și neam, s'a început prin apărarea demnității omenești răsfrântă la individ și patrimoniul său, impunând dealungul vremii jertfe fără număr.

Din sacrificii și jertfe s'au înnoit credințele și idealurile. Două jertfe readuse în Patrie: ale lui Moșă și Marin, oferite pentru credință și un crez — pe pământul îndepărtat al Spaniei — a răbufnit în sufletul românesc acel fior de sbucium într'o răscruce de gânduri.

Înainte tuturor aspirațiilor se așează hotărît o preocupare îngrijorată: „Neamul și Patria“.

Ființa noastră nu poate suporta viața și nu și vede sublimul dezvoltării decât în ambianța lor. Acolo stă înfipt idealul și pentru aceasta se depune plămada de jertfă în simfirea de reculegere a tuturor.

Loterii periodice

Am convingerea că un examen, oricare ar fi el, nu-i decât un joc de noroc asemănător loteriei, indiferent dacă comisia examinatoare înțelege să facă caz sau nu de simpatii, care să protejeze pe candidat, sau de alte atitudini care să pericliteze situația candidatului.

Să luăm un caz unde raportul dintre comisie și candidat pare a fi dintre cele mai fericite — *examinele școlare*. Un elev este bun în tot cursul anului și intră la examenul de sfârșit de an. La unul sau două obiecte a luat nota 4 sau 5. Acest elev nu mai este bun. În consecință rămâne corigent sau poate chiar repetent.

Concluzia logică. Mai valoroasă este aprecierea dintr'un sfert de oră dela examen decât cea dintr'un an întreg.

Dar această loterie are aspecte și mai ciudate. Suntem la un examen de definitiv. Li se dă candidaților la proba scrisă: „Idea națională la scriitorii români“ Subiect foarte frumos. Dar întreb pe toți domnii profesori cari fac parte din comisiile acestor examene. — *Ce lucrare ar putea indica candidaților lor care să studieze întreaga temă fundamentală a literaturii române*, lucrare care să studieze nu numai ideea națională dar toate preocupările literaturii noastre, mobilul acestor preocupări, cauzalitatea lor, în sfârșit întreg complexul acesta care se cheamă literatură?

Deocamdată criticii noștri se ceartă între ei apărându și anumite ideologii literare ce creează anomalii de necrezut. De pildă pentru d-I N. Iorga mai valoros este d-I Sandu Teleajen decât d-I Liviu Rebreanu.

Se pune chestiunea ca noi personal să facem lectură spre a vedea ce preocupări au scriitorii noștri. Să fim sinceri!

Vitrina librăriei de astăzi, e plină de maculatură, bine înțeles cu rare excepții, iar pe scriitorii mai vechi nu-i găsești decât la anticari. Înainte de lectură, ne trebuie un scris selecționat.

Candidatul care n'a știut trata subiectul de mai sus, cade la acest examen și poate că e socotit și neapț pentru învățământ.

Situația este aceasta: Soldatul, cel mai bun ochitor, nu valorează nimic dacă nu știe proveniența sau istoricul unei arme.

La partea orală candidatul trebuie să răspundă fiecărui specialist. Dar dacă specialistul ar răspunde în locul candidatului la întrebările puse de aceeași comisie, am aceeași convingere dela început că n'ar avea decât un succes salutar — respins, fiindcă specialistul nostru este elevul mărginit din liceu, care decând a lepădat șapca n'a pus mâna decât pe cartea specialității și poate nici pe aceasta, fiindcă studentul la noi trebuie să se fiină de manifestații.

Ș'apoi una, două chestiuni, care

Populația României în lumina cifrelor

România este a zecea țară din Europa ca întindere (cuprinzând 252% din suprafața Europei) și a opta ca total al populației, (cuprinzând 3.62% din toată populația Europei).

Densitatea populației este în continuă creștere. (În anul 1930 era de 612 locuitori pe kmp., în 1933 a crescut la 63.7, în 1935 la 65.1).

Totalul populației, la recensământul general din 1930, (primul recensământ de după războiu) era de 18.052.986 locuitori, repartizați în 10 provincii istorice, 71 județe, 322 plăși, 172 orașe, 15.201 comune.

Populația României este, într'o mare proporție, rurală. Din totalul populației, 79.9% de locuitori trăiesc la sate și numai 20.1% la orașe. Avem în România 862.974 gospodării dintre cari 79% în mediul rural și 21% în mediul urban. Revin deci 4,4 persoane pe gospodărie, variind între 4,7 pentru Dobrogea și 3,9 pentru Banat.

Avem 3.792.992 clădiri și întreprinderi comerciale, industriale și de transport.

Avem 23 Muncipii cari cuprind mai mult de jumătate din populația urbană.

Repartizarea populației pe sexe este următoarea: femei 50.9%, bărbați 49.1%, deci mai multe femei decât bărbați, fapt explicabil prin pierderea suferită în războiul mondial. Raportul este invers în Dobrogea (din cauza coloniștilor) și la orașe (raportul funcționarilor și militarilor).

să presupunem că s'ar bucura de seriozitate, pot dovedi care este capacitatea unui candidat?

Cel care a știut două chestiuni ia nota 10, cel care nu le a știut ia nota 3; un candidat este excepțional sau poate geniu, iar altul imbecil. Se poate ca noi bieții învățatori să fim slabi. Dar ziua bună se cunoaște de dimineață! Deaceia nici noi nu credem ca din ștregăria liceanului sau din fumurile de student să răsară boabe de diamant.

Comisii neselecționate vin să selecționeze. Comisii de specialiști vin să examineze oameni de cultură generală. Ce aberații?

Dar însăși cine are noroc la loterie trece, cine nu mai ia un loz la tragerea viitoare.

Gh. Gh. Amzăroiu
Muscel

Copii și tineret între vârsta de 0 și 19 ani avem un procent de 46.4% din întreaga populație. În populația rurală cifra e și mai ridicată (48.2%). Satul deci este sursa de viață a națiunii române. România este prima țară din lume în cece privește numărul tineretului, urmată de Bulgaria, Japonia, Jugoslavia, Grecia, Italia, etc. La urmă se plasează Germania și Austria.

Starea civilă a populației României (considerată dela 13 ani în sus) ne dă următoarele cifre: căsătorii 58.7%, necăsătorii 30.6% văduvi 9.9%, divorțați, 0.6%, nedeclarați 0.2%. Numărul celibatarilor și divorțaților e mai mare la orașe decât la sate, a văduvilor mai mare la sate.

Știința de carte

Avem 48.6% neștiutori de carte, repartizați cu deosebire în mediul rural. Considerând numai populația între 7 și 12 ani, adică populația actualii școlarități, constatăm totuși 27.5% analfabeți, (13.3% la orașe, 30.7% la sate, iar pe sexe: 22.9% băieți, 32.4% fete). Iată și natura instrucției știutorilor de carte: instrucție primară 85.5%, secundară 8.6%, profesională 3.2%, universitară 1.1%, alte școli superioare 0.5%.

Structura etnică a României ne dă următoarele cifre: Români 71.9%, Unguri 7.9%, Germani 4.1%, Evrei 4.0%, Ruteni-Ucraineni 3.2%, Ruși 23%, Bulgari 20%, Turci-Tătari 1.6%, Țigani, 1.5%. Avem deci un procent de 27% minoritari. Este de notat predilecția minoritarilor pentru orașe. Cum înnoirea cadrelor biologice a orașelor se face dela sate, și cum satele sunt mai curat românești, iar natalitatea populației românești prezentând un procent mai mare, urmează că desnaționalizarea minoritarilor este asigurată. Dealtfel în fiecare an se observă o ameliorare a procentului Românilor de 0.2%. Pe întreaga țară, după Români urmează ca număr Ungurii, Germanii, Evreii...

În mediul urban însă, după Români cari dețin 58.6% din totalul populației urbane, urmează Evreii cu 13.6%. Probabil că în viitorul apropiat această stare de lucruri se va remedia printr'o politică specială.

Împărțind populația în 2 grupe, o grupă activă, care muncește și produce și o grupă pasivă, care

(urmare în pag. 2-a)

Metoda Psihanalitică

Spicuri din „Pedagogia Generală“

de G. G. Antonescu

Progresul metodelor psiho-tehnice pentru cercetarea firii copilului, este în plină ascendență.

De unde la început instrucția și educația se făceau în mod aproape mecanic, cunoștințele și conduita fiind sub teroarea pedepsei, astăzi, datorită evoluției științelor psiho-pedagogice, educația și instrucția tind a se conforma individualităților, deși nu în măsura și în nota ideală, dar totuși cu tendință cât mai vădită, de încadrare cât mai adecvată firilor în parte.

Spre a nu ne depărta, revenim la subiectul anunțat mai sus.

Cele mai popularizate mijloace pentru cunoașterea sufletului copilăresc, sunt cunoștințele tesle, observări directe și indirecte, experimentul, măsurătorile ș. a.

În ultimul timp, o nouă metodă își reclamă utilitatea, și este cu atât mai interesantă, cu cât domeniul de cercetare al ei, este subconștientul, despre care Hugo a spus că ne-am cutremura înșine, cunoscându-ni-l aprofund.

Această nouă metodă care din domeniul ipotezei, a trecut în al științei este metoda psihanalitică.

Aplicată întâi în medicină, cu mult succes, pentru explicarea anumitor boli (histeria) a fost adoptată și de psihologie.

O lectură din domeniul Psihanalizei, al cărei inițiator e doctorul vienez Freud, este totdeauna interesantă, prin renovările, noutățile și luminile proiectate asupra unor fapte, ce păreau a nu avea explicație imediată.

Psihanaliza, cum s'a spus mai sus, studiază fenomenele sufleteste trecute în domeniul subconștientului. În această vastă tabără de concentrare, sunt depozitate toate ideile și tendințele a căror realizare, ar fi lezat onorabilitatea insului și a societății.

Isgonite în mod voluntar din conștiință, spre a nu fi traduse în acte, și îndrumate spre uitare în subconștient, aceste idei nu sunt nimicile, anulate, ci numai transferate, unde trăesc în stare latentă, și cu tendința de a izbucni odată, când presiunea lor, va întrece pragul inhibitor al conștiinței.

Muzica lor vulcanică, de idei capturate, colorează faptele noastre conștiente, fără să ne dăm seama, după cum în domeniul agricol, subsolul influențează asupra produselor solului.

Leșurile violente, sau neobișnuite a unor persoane pe cari nu le credeam capabile de așa ceva, se explică numai prin evadarea sgomotoasă a

acestor dezinuși, idei refulate, cum se numesc.

Paznicul conștiinței a fost prea slab, prea puțin înarmat și autoritatea lui a fost anulată.

Iată omul în toată goliciunea, iată cum „gura păcătosului grăește adevărul“.

Aceste forțe latente dacă sunt canalizate și îndrumate, pot produce oameni de strașnică holărire, cavaleri ai cuvântului, oameni energiei în realizări de folos obșteșc.

Neglijate, evadează când n'am crede, producând ravagii.

Canalizarea ideilor refulate este cunoscută sub numele de sublimare.

Sublimarea se face cu scopul de a transforma stările latente — inutile și dăunătoare — în stări folositoare individului și societății.

După teoria Psihanalizei, visele sunt considerate a fi o manifestare deghizată a unor dorinți nesatisfăcute în stare frează.

Puterea ideilor din subconștient se poate compara cu a unui curent puternic de apă, care captat și îndiguit, poate aduce faloase economice, mișcând fabrici, sau poate produce dezastre, dacă e lăsat la voia întâmplării.

Fiind pătrunși de necesitatea cunoașterii fundamentului subconștient al sufletului elevilor rămâne să ne fixăm asupra metodelor de a-l cerceta.

D-l G. G. Antonescu acordând prea puțină valoare metodei experimentale — în acest domeniu — găsește că cea mai nimerită metodă este auto-observarea și auto-analiza, urmând apoi observarea altuia, adică a celui ce-l studiază, însă mai mult ca un sprijin, ca un ghid, care prin procedarea lui meșteșugită, va indica drumul explorării.

Această observare a altuia presupune însă o desăvârșită încredere și și activitate între educat și educator; iar auto-analiza, vrea un elev c'un nivel intelectual și moral mai ridicat, decât e azi al elevului nostru, fiu de sătean.

Ambele metode de cercetare, cer bunăvoință și deplină edificare din partea educatorului în primul rând; și al doilea, mediu favorabil, ambianța care să faciliteze acest lucru.

Credem că posedăm primele două condiții: bunăvoință și edificare; cât privește cealaltă condiție, sunt pușini fericiți cari ar putea ridica mâna, spunând: da.

I. Chirițescu

Învățător

— 0000 —

Toate mamele trebuie să dea la copii câte un pahar cu lapte înainte de a pleca la școală, iar pe la patru câte o cană cu lapte. Toate derivatele laptelui ca: untul, smântâna, brânza, cașul, zerul, sunt alimente hrănitoare și necesare corpului omenesc. Dela nici-o masă, omul muncitor să nu treacă ca să nu mănânce câte o bucată de brânză, pentru că desvoltă în organismul nostru niște fermente, care ajută la mistuirea alimentelor. Brânza telemea așa cum se fabrică la noi e superioară tuturor brânzeturilor. Zerul delat lapte ce rămâne când brânza de vacă sau cea de oaie s'a prins nu trebuie aruncat. Acest zer ajută la dezinfectarea stomacului și intestinelor noastre, ajută la urinare, ajută la topirea depozitelor ce se fac la încheeturile noastre în cazuri de scleroză. Un cuvânt despre vitamine. Vitaminele sunt niște principii activi, niște corpi care se găsesc în alimentele noastre crude, activând întregul nostru schimb sau ardere în corpul nostru. Sunt alimente care sunt sărace în albumine și care totuși datorită vitaminelor, trebuiesc înrebuintate. Vitaminele cele mai principale se găsesc în boabele de grâu, în fructe, în cereale, în legume verzi, salate, etc. De aceea un om trebuie să consume zilnic pe lângă alimente fierte și legume crude ca: ceapă, ardei, roșii, salată, varză, etc. Acum, am văzut valoarea nutritivă aproape la toate alimentele noastre obișnuite și e ușor să ne alcătuim și lista noastră de mâncare. Combinația alimentelor mai sărace cu acelea mai bogate, plus legumele crude și fructele, realizează numărul de calorii necesare omului sănătos și muncitor.

De exemplu: o cană de lapte, dimineața sau o farfurie de fructe coapte și bine spălate; apoi la prânz o mâncare de carne sau o ciorbă de fasole, linte sau mazare, plus două ouă fierte sau prăjite, o bucată de brânză, o salată de roșii și o cană de apă rece, este egală cu cea mai frumoasă și bogată masă delat restaurante, în care se consumă bucate cu numiri franțuzești. Deosebirea e totuși mare; pe când la noi legumele sunt proaspete și fiertura e făcută sub îngrijirea noastră, cele delat birturi sunt necontrolate cu carnea adeseori putrezită în răcitoarele lor scumpe. Așa că bucatăria sătencelor să fie curată și îndestulată.

Ecat. D. Theodorescu

Învățător
Ion C. Brătianu

— 0000 —

Epigrame

D-lui A. A.

Dece ești discreditat?
Dece ești un izolat?
Care-o fi oare pricina?
O, gura, bătu-o-ar vina!
Uite, acuma, sunt convins
Că chiar ea te-a... compromis.
Aceluiaș
Pentru aportul tău politic
Sper că vei fi recompensat
Cu'n minister la... tine'n sat.
Sau, mai știu eu, vre-un diplomat
Pe lângă... Negus, atașat.
E mai frumos și mai... idilic.
Ion V. Burcea
Inv.

5 II 957

Vasilieva-Caliacra

Duel epigramatic

I.

Un coleg făcea remarcă că epigramele d-lui Aldea, din numărul trecut, sunt de o finută eminentă trivială.

Îți admir gustul, dragă frate,
C'asemenea finută îți displace;
Dar cugetă și tu și dă-i dreptate:
Atâta poate, atâta face!

II

D-l Aldea se consideră în duel epigramatic cu mine.

Nu socoti duel, onoarea
Că ți-am răspuns neîntrerupt,
Căci ți-ne minte: că eu, — unul,
Cu zero, niciodată nu mă lupt.
Nicolae Bădea

Răspunsuri

I

E foarte lesne pentru mine
Să te înțep c'un ac mai fin;
Dar fac altfel, că știu prea bine
Că n'ai simți cât de puțin!

II

Catrenul lui din urmă îmi destramă
Orice părere bună despre el:
Admit că n'a nvățat ce-i „epi-
gramă“...

„Dar să nu știe nici ce e duel?!“
Al. C. Aldea

Lui I. V. Burcea care-mi discută „fondul apercipiv“

Înțeleg... să-l discuți pe al cuiva
Când l-ai avea și tu cumva
Dar... zicala se adeverează
„Ce n'are omul — aia visează“
I. D. I.

— X O O X —

Populația României în lumina cifrelor

(urmare din pag. I-a)

este întreținută de cea dintâi, ajungem la următoarele cifre: Un număr de 10,542,900 (58.4%) muncește efectiv, sunt activi și numai 7,510,000 (41.6%) sunt pasivi, fiind întreținuți de prima clasă.

Suntem prima țară din lume în ceea ce privește proporția de populație activă față de numărul total al populației. După noi urmează: Rusia, Bulgaria, Franța, Germania, Elveția, etc. Suntem deci cel mai harnic popor din lume: Din totalul populației active, 78.2% lucrează la exploatarea solului, 7.2% în industrie, 3.2% în comerț, 1.7% transport.

Examinând mișcarea populației României vom constata că țara noastră este în fruntea tuturor țărilor din lume, în ceea ce privește natalitatea. În perioada 1921—1925 natalitatea era 37.9 la mie, în 1926—1930 a scăzut la 35.2 la mie, în 1930—1934 la 33.4 la mie. Deși scade natalitatea, se menține totuși în fruntea celorlalte țări, urmată de Jugoslavia, Japonia, Portugalia, Grecia, Bulgaria, Polonia, Spania, etc.

Dar din nenorocire României îi revine și trista celebritatea de a fi în fruntea tuturor țărilor ca mortalitate infantilă, procentul fiind de 17.4%. Semne de stăvilire a mortalității infantile nu avem. Excedentul natural de populație se prezintă în felul următor: în perioada 1921—1925 a fost de 14.9%, în 1926—1930 a scăzut la 14pr., în 1931—1934 la 12,9pr. Suntem a opta țară din lume în ceea ce privește creșterea populației. Clasificarea ar trebui să fie mai bună, considerând excelența noastră natalitate. Se așteaptă delat organizația santară a viitorului, să realizeze acest desiderat.

Valoarea nutritivă a alimentelor

și ceea ce trebuie să mâncăm

(urmare și sfârșit)

Orice carne trebuie să fie proaspătă, să nu se macine când o treci printre degate. Orice carne friptă pe gratar e mai bună, fiindcă între cele două coji pe care le formează își păstrează tot suc și toți principii activi. Lasată mai în sânge e și mai bună și mai ușor digestibilă.

Ouăle constituiesc un aliment prețios, cu condițiunea să fie proaspete. Ori cum s'ar pregăti oul, fiert sau prăjit, tot e hrănitor.

Faina de grâu, e cu mult mai hrănitoare ca cea de porumb. Pâinea e mai hrănitoare ca mămăliga. O mămăliga rece, întărită e mai greu de mistuit, decât mămăliga caldă (moale).

Orezul, macaroanele, aluaturile, cozonacii, prăjiturile, sunt alimente foarte hrănitoare și dau omului un număr foarte mare de calorii.

Icrele, mezelurile, carnea afumată sunt și ele alimente hrănitoare, dar mai greu de mistuit.

Laptele. L'am lăsat pe urmă ca să putem vorbi mai pe larg de el. Laptele, el singur constituie un aliment complet pentru om. Un kgr. de lapte conține 30 gr. albumine, 50 gr. hidrați de carbon și de 600 calorii, așa că un om, care ar bea 2—3 kgr. lapte pe zi, realizează dintrodată 1200 calorii.

Pentru cine este bolnav, supărat și n'are poftă de mâncare, cu 2 kgr. lapte pe zi, cu două ouă, are masa cea mai bogată și cea mai hrănitoare.

Laptele de vacă e mai hrănitor ca laptele de oaie, cu toate că laptele de oaie e mai gras. Laptele trebuie să fie bine fiert și provenit delat o vacă sănătoasă.

Impărăția divină

In haos — numai stele, 'n biserici — lumânări...
 Făcliile stelane se oglindesc în mări!
 Când luna aurie — icoană pusă'n zare —
 Pe luciul apei lasă o galbenă cărare...
 Și când păduri tenebre suspină — parcă 'n somn —
 De-ți pare că-i suspinul pământului enorm,
 Pe fărâmul mării, iată, un tânăr gânditor
 Pășește singuratec pe-al florilor covor.
 Sublim spectacol vede... El își oprește mersul
 Și cade dus pe gânduri... l-absoarbe UNIVERSUL!:
 Ce operă măreață creiat-a Dumnezeu!
 De n'o pătrunse nimeni, o voiu pătrunde eu!
 Privirea lui s'afundă răpită de planete...
 Natura îl imbie: „înspiră-te profete!“
 Cu trupul este 'ntină, cu gândul este sus,
 In alte lumi, în ceruri — acolo parcă-i dus.
 E groaznic labirintul — cetatea neagră adâncă...
 Să locuiești planete, e și mai groaznic încă!
 Planete, nebuloase și stele — au drumul lor...
 Ce ordine-i în haos! ce plan înălțător!
 Stelara boltă albastră sclipește 'n măreție.
 A Tatălui e toată — această împărăție!
 Iar omul care admiră cereștile splendori,
 Colindă printre stele c'albina printre flori.
 O astră se desprinde din bolta cea divină
 Și 'n urmă-i lasă raze — o dără de lumină.
 Atras de gravitate, cu gând și suflet, — el, —
 In altă stea — planetă, se vede mititel.
 De-acolo contemplează acest pământ ce poartă
 In drumul lui o lume nemernică și moartă.
 Acolo, filosoful, aiîns de revelații,
 Nemărginit în gânduri, s'afundă 'n meditații...
 Și, suspendat în haos, se simte parc'atras
 De forța dumnezeiască, de dumnezeescul glas.
 Natura — sfânta carte — o studie mereu...
 Cunoaște autorul: a scris-o Dumnezeu!
 Dar el voia să-L vadă și-adânc să-L înțeleagă,
 Voia ca să cunoască ce nu știe-o lume 'ntreagă!
 Acesta era misterul și visul lui suprem...
 Iar gândurile 'n creer ca valurile gem.
 Trezit de realitate, îndată, filosoful.
 Privirile 'și coboară... Ce limpede e golful
 In care ca'n oglindă se văd atât de clar:
 Luceafăr, lună, stele și-al fărâmurilor far!
 Flori albe, roși, albastre din luna lui April,
 Se leagănă suflate de molcomul zefir.
 Misterele naturii, l-ating, îi înțioară,
 Iar luna sus în ceruri, pe nesimțite sboară...
 Și stele presărate ca florile: argintii,
 Scântei aruncă 'n umbra albastrilor mantii.
 Eș mai încearcă odată, prin propriile-i imagini,
 Ca să pătrundă firea... și dincolo de margini...
 Pornit din lut, cu gândul adânc în cer s'afundă...
 Zadarnică e truda-i... nu poate să pătrundă.
 In creer este haos și 'n haosul acest,
 Se sbate cugetarea-i cu sborul ei funest.
 Haotice vedenii îi trec 'nainte stol...
 Și 'ntrînsele se pierde... se pierde dus în gol...

El — care se crezuse al gândurilor rege
 Nu poate să pătrundă suprema lumii lege.
 Stelara boltă albastră sclipește 'n măreție...
A TATĂLUI E TOATĂ ACEASTĂ ÎMPĂRĂȚIE!

GH. I. PERDICHİ

Invățător la șc. „Selm Efendi“
 BAZARGIC

I. Slavici și Tribuna

Rolul lui la înființarea Tribunii

Dacă cercetăm anul 1884, vedem că este unul din cei mai bogăți ani în domeniul publicisticii. In acest an apare la București ziarul de informații „Universul“ lui Cazzavillen, la Iași ziarul de opinie publică al lui Gh. Panu „Lupta“ și tot în București apare oliciosul partidului național liberal, „Voința Națională“. In Basarabia se încearcă tipărirea unui ziar românesc „Mesagerul Basarabiei“, iar la Sibiu apare „Tribuna“.

Vom vedea cauzele mai apropiate care au determinat apariția acestui ziar independent în

orașul unde era centrul de direcție a vieții naționale la Români din Transilvania.

In anul 1871, la serbările în sufletește dela Putna, o generație întregă a făcut legământ să fie slujitorii ideii de propășire a neamului lor. Tot acolo s'a vorbit despre ziarul făclie care să lumineze drumul spre desăvârșirea unității culturale a tuturor Românilor supuși diferitelor stăpâniri. I. Slavici și a luat angajamentul să redacteze ziarul care va propaga ideile acelei generații. Un angajament luat în asemenea împrejurări trebuia ținut.

A intervenit și o chestie politică care a determinat momentul apariției ziarului. In afară de partidul național român, în Ardeal se mai înalțăzează un partid românesc, așa zis moderat, care avea în frunte pe Mitropolitul Miron Romanul dela Sibiu și pe Partenie Cosma.

Ei puseseră la cale o împăcare politică cu Ungurii. Ca să nu fie acuzați că nu au bază legală, au recunoscut alipirea la Ungaria fără nici o rezervă. Acest lucru nu convenea celor din jurul lui Slavici și cum nu aveau prin ce să-și arate ideile și tot odată să arate greșala acelei organizații hibride, au vrut să se servească de Telegraful Român, însă Mitrop. Miron le-a înăbușit glasul luându-le foaia din mână. Ei nu-și schimbă ideile, ci căută alt mijloc de a le răspândi. La câțva timp după asta, adunarea electorală dela Sibiu se pronunță contra politicii Mitrop. Miron, cere prezentarea memorandumului și face loc Tribuniștilor în comitetul executiv, alegând pe Gh. Bariș ca președinte iar Partenie Cosma nevoit să se retragă. Se hotărăște scoaterea unui ziar care să susțină cauza elementului român, care ziar devine mai târziu officiosul partidului național român.

Intr'unul din discursurile parlamentare, T. Maioreșcu spune cum D. Sturdza fruntaș liberal și mai târziu șef al partidului, a trimis pe I. Slavici în Transilvania să înființeze un ziar cu ajutorul căruia să facă o atmosferă favorabilă partidului liberal. Indemnul dat de Sturdza și alți fruntași ai vieții publice din București, a fost o realitate. In această privință I. Slavici ne lămurește pe deplin în „Inchisorile mele“.

Că a avut legături cu partidul liberal, nici el nu negă. (Tribuna și Tribuniștii pag. 48). Avem noi Tribuniștii legături cu partidul liberal din România și nu ne sfim a mărturisi această).

Dacă a susținut politica partidului liberal, vom vedea când vom vorbi despre idelle politice pe care le-a avut când a scris la Tribuna. Nu se poate spune însă că acest îndemna de politică de partid să-l fi făcut pe I. Slavici să plece la Sibiu și să înființeze Tribuna. Ideia aceasta de a scoate un ziar, purtător de lumină și îmbărbătare în căutarea unui viitor mai bun e mult mai veche la Slavici. Incă depe când studia la Viena, Slavici a adunat un grup de prieten, ca împreună să ducă mai departe ideia marelui A. Șaguna. Acești tineri aveau educație germană și erau grupați în jurul Vicarului Niculae Popea. Ei voiau să ridice Telegraful Român în fruntea mișcării literare din Ardeal, transformându-l în cotidian. La acest ziar au început să întrebuleze ortografia fonetică, însă nu a fost admisă.

Atunci au scos „Foișoara Telegrafului Român“, care n'a trăit prea mult. Direcția inaugurată la acest supliment literar, va triumfa cu Tribuna.

Din toate aceste antecedente a rezultat înființarea ziarului Tribuna la Sibiu, sub direcția lui I. Slavici. Cum fusese vorba să i se dea o direcție literară, I.

Slavici fiind cunoscut ca un bun scriitor și cu oarecare autoritate, putea fi o garanție. In ziua de 14 | 26 Aprilie 1884, apare primul număr cu programul semnat de următorii: Ioan Bechnitz particular Sibiu; D-r Aur. I Brote Dir. Bancii „Transilvania“; Eugen Brote part. Sibiu; Ioan Dușoju comerciant Brașov; Diamandi Manole comerc. Brașov; Simion Mărginean avocat Brașov; D-r Ioan Neagoe med. Brașov; Gheorghe B. Popp fabricant Brașov; Ioan de Preda avocat Sibiu și Ioan Slavici part. Sibiu. Căsim un grup de bărbați care nu erau toți din Sibiu. Unii veneau su capitalul, iar alții aduceau prestigiul numelui lor. Dintre ei I Slavici avea rolul de conducător efectiv al ziarului, iar D-r A Brote administrator al Instiit. Tipografic.

Un rol mare avea la Tribuna Ioan Bechnitz, despre care spune I. Slavici în Tribuna și Tribuniștii: Un om cu pozițiune materială independentă și necăsătorit, D-l Bechnitz putea să-și petreacă viața lucrând potrivit cu înclinațiile sale literare și dela întoarcerea sa din Germania el a trăit numai pentru Telegraful Român și în urmă pentru Tribuna. El m'a înduplecat să iau sarcina de director al ziarului, el a hotărât formatul, literile, împărțirea, maniera de redactare, ortografia, tonul, ba chiar și limba ziarului. (pag. 38) I. Slavici mai dă și unele amănunte prețioase pentru a putea cunoaște spiritul care domnea în redacția ziarului: „Era, înainte de toate, lege, că temele pentru articole au să fie discutate, iar articolele au să fie scrise acasă în toată liniștea, apoi citite cu dânsul înainte de a li date la tipar. Diminețile el era cel dintâiu în redacțiune și în vreme ce noi lucram la partea tehnică, el răsfoia ziarele și ne aducea informațiuni, ne trăgea luarea aminte asupra articolelor mai importante și ne dădea explicațiuni. Serile el era cel din urmă în localul redacțiunii. După ce făcea revizuirea paginilor până la cea mai mică notiță, stabileam împreună materia pentru numărul viitor și eu plecam, el rămânea să mai cetească odată numerele de probă și să dea ordin pentru expedițiune. (pag. 34—35).

In curând șirul Tribuniștilor a sporit; s'au retras unii, i-au înlocuit alții și astfel s'au perindat la acest ziar cei mai străluciți ziarisți ardeleni ai vremii, până când, copleșit de povara greutăților materiale și slăbit de torturile stăpânirii, care înmulțea mereu procesele, a încetat să mai apară în primăvara anului 1903, lăsând în urma ei pe cealaltă „Tribună“ dela Arad, mai tânără, mai riguroasă și mai în stare să înfrunte greutățile condițiilor de existență ale unui ziar românesc în Ardeal.

(In numărul viitor: Idelle politice ale lui I. Slavici în acțiunea Tribunii).

— 0000 —

Citiți și răspândiți ZIARUL

„SEMANATORUL“

Cronica noastră

Culturale

Bazargie

În ziua de 31 Ianuarie a. c. a avut loc ședința cercului cultural „Regele Ferdinand I” din Bazargie.

Ședința intimă s'a ținut la șc. primară No. 1 din localitate. D-l I. Bănică—Inv. la șc. No. 2 a tratat o lecție de caligrafie la cls. III-a. Din critică s'a putut stabili că lecția ținută s'a atins scopul, fiind astfel o lecție reușită.

Din cauza lipsei de sală ședința publică a fost amânată pentru ziua de 7 Februarie c., când serbarea pregătită de șc. Nr. 1 s'a desfășurat în fața unei săli arhipline. D-l Emanoil Papazissu a adresat publicului o călduroasă cuvântare în care arată că numai prin dragostea ce va lega reciproc și în orice moment — Familia și Școala — Împărăția Cerurilor va fi posibilă și pe pământ.

A urmat un bogat și frumos program prin a cărui execuție dascălii dela șc. Nr. 1 au arătat că acolo unde există muncă și dragoste, stăruință și sacrificiu orice dificultate este învinsă ajungându-se pe tărîmul extrașcolar la înălțătoare momente de realizări culturale.

Ceair

Duminică 31 Ianuarie a. c. cercul cultural C. A. Rosetti din Ghelengie a ținut ședința lunară la școala primară din Ceair.

În ședința intimă d-na Florentina P. Vasile învățătoare la școala primară Ceair a ținut o lecție de religie la clasa II cu subiectul „Nașterea Domnului”. Tot în ședința intimă au conferențiat: d-l Ion Lupu despre „Valoarea socială a educației” și d-l Trifon Gh. Lica, învățător la școala primară Șerpeni, despre „Școala nouă și disciplina prin libertate”.

Ședința publică, a constat dint'o frumoasă serbare școlară organizată și condusă de învățătorii școlii, soții Florentina și Petre Vasile, care merită laude pentru modul cum știu să-și îndeplinească îndatoririle.

La sfârșitul serbarii au vorbit sătenilor d-l învățător Ion Lupu și d-l revizor școlar Ilie Nedelcu.

I. C. Brătianu

În ziua de 31 Ianuarie, a. c., a avut loc a treia ședință a cercului cultural „Ion Creangă”, la școala din comuna I. C. Brătianu sub președinția d-lui Corneliu Popescu.

Ședința intimă a fost deschisă de d-l Florea Căldărușe, care a ținut o foarte reușită lecție de caligrafie la cl. IV-a.

D-sa, a știut să facă din acest obiect neobișnuit până acum la cercurile învățătorești — o lecție atractivă dând dovadă că e la curent cu noule metode în învățământ. La critică lecțiunii au adus complectări d-nii Al. Mănețoiu și C. Popescu.

După aceasta, d-na Virginia

Căldărușe a celit recenzia cărții „Metode pentru studiul individualității” de Prof. I. C. Petrescu.

Această lucrare s'a evidențiat ca rezultatul unei munci conștiințioase, intrucât d-na Căldărușe ne-a dat un interesant și documentat studiu asupra acestei cărți. La critica făcută de d-l V. Papadopol, d-sa a primit mulțumiri.

În ședința publică de după amiază, a avut loc tradiționala serbare școlară. Primul a avut cuvântul d-l D. Teodorescu dir. șc. D sa într'o insuflețită cuvântare despre: „Însemnătatea zilei de 24 Ianuarie”, a arătat indisruptibilitatea legătură dintre românii celor două provincii Muntenia și Moldova, infăptuită cu mari sacrificii de înaintașii noștri. Făcând apel la unirea sufletească a tuturor cetățenilor, a îndemnat pe fiecare la respectul de patrie și rege.

S'a desfășurat apoi un frumos și bogat program artistic compus din: coruri pe 1 și 2 voci, recitări, dansuri, dialoguri și frumoasa piesă: „Lada fermecată”.

Pregătirea serbarii și reușita acesteia, se datorește aproape în întregime d-nei și d-lui D. Teodorescu. Inv. acestei școale prin munca depusă, în permanență, pe ogorul sacru al luminării poporului, pun azi încă o cărămidă la marele edificiu al operii de educației și naționalism.

Li se cuvine toată cinstea

Perifaci

În ziua de 31 Ianuarie a. c. s'a ținut ședința cercului cultural Prisăcani la școala primară Perifaci, la care a luat parte și d-l revizor școlar al județului Ilie Nedelcu.

Cu toate că era viscol, învățătorii au fost prezenți la ședința la orele 10 dimineața.

Secția practică a fost predată de către d-l Enache Stan învățător la școala primară Perifaci. După acela d. Vlad, învățător la școala primară Mănsărova a făcut recenzia cărții: „Metode pentru studiul individualității” de I. C. Petrescu. La critica au participat mai mulți învățători din cerc. D-l revizor școlar I. Nedelcu a adus importante completări stăruind mai ales asupra fișei individuale.

Ședința publică, care a constat dint'o serbare școlară bine organizată, s'a prezentat destul de plăcut.

Cercul cultural al conducătoarelor

Încă de anul trecut, d. Revizor școlar Ilie Nedelcu a dispus ca în orașul Bazargie să se înființeze un cerc cultural al conducătoarelor, separați de cel al învățătorilor. Președinția acestui cerc a fost încredințată d-nei Margareta Stănculescu, conducătoare înaintată gr. I-ii.

Colegele din acest cerc activează cu multă dragoste și conștiințiozitate pentru care li s'au adus laude de către organele de control.

La ședința din ziua 16 Ianuarie

a. c. care s'a ținut la grădina de copii No. 3 și la care a luat parte și d-l Revizor școlar Ilie Nedelcu, s'a luat hotărîrea ca începînd dela 1 Februarie să se publice în „Semănătorul” cea mai bună conferință și lecție practică dintre cele ce se vor ține.

În cele din urmă aflăm că foarte multe conducătoare din județ cer su insistență să li se aprobe să facă parte din acest cerc.

Școlare

La examenul de înaintare de gradul II județul Calliacra va fost repartizat centralului de examinare Constanța. Din județul nostru s'au prezentat la examen 75 de candidați dintre care au fost admiși 41. Față de celelalte județe din centrul Constanța, Calliacra are cel mai mare procent de reușiți.

Colegilor de gr. II, cărora li s'a făcut rectificarea și li s'a admis a fi considerați înaintași pe 1 Ianuarie 1932 li se vor face inspecțiile speciale pentru înaintare la gr. I-ii de către d-l inspector general Gh. Simeon.

La examenul de definitivare care se va ține primăvara aceasta, nu vor fi admiși decât candidații care îndeplinesc condițiile art. 118 din Legea învățămîntului primar. D-nii Revizorii și Inspectorii școlari vor verifica situațiile tuturor învățătorilor candidați la examenul de definitivare și vor propune numai pe aceia care îndeplinesc condițiile legale.

Posturi vacante pentru transferări

Posturile devenite vacante pînă la 1 Ianuarie 1937 în învățămîntul primar, urban și rural, din județul Calliacra sunt următoarele:

Școli primare

Urbane: Bazargie — Școala la primară No. 1, postul II f; Bazargie — Școala primară No. 1, postul VIII b; Bazargie — Școala primară No. 3, postul X f; Bazargie — Școala primară No. 3, postul XI b; Bazargie — Școala primară No. 3, postul XII f; Bazargie — Școala primară No. 4, postul VI f; Bazargie — Școala pr. musulmană „Numane”, p. III b; Bazargie — Școala primară musulmană „Selim Efendi” p. I b; Bazargie — Școala primară musulmană „Selim Efendi”, p. II f; Cavarna — Școala primară No. 2, postul V f.

Rurale: Arman Ciufut Cuius, postul II f; Băitan Bunar — I. C. Brătianu, p. II f; Cămilari — Hagichioi, p. II f; Carali — Sandu Aldea, p. III b; Carali — Fundeni, p. II f; Fionca — Eni Mahle, p. I b; Ciurliu — Osmanfaei, p. III b; Ciurliu — Sarinamut p. II f; Enigea — Sarinabi, p. II f; Gargalic — Cloșca, p. I b; Gargalic — Iuzghitubelnic, p. II f; Ghiaur Săuteiuc — Ghiaur Săuteiuc, p. VII b; Ghiaur Săuteiuc — Ghiaur Săuteiuc, p. VIII f; Hasi Chioseler — Hasi Chioseler p. IV f; Hasi Chioseler — Hasi Chioseler, p. VI b; Ismail — Ismail, postul II

f; I. C. Brătianu — Durbali, p. II f; I. C. Brătianu — I. C. Brătianu, postul III b; Prisăcani — Prisăcani, postul IV b; Răcari — Brazda, postul II f; Spasova — Bilo, postul II f; Șabla — Calicichioi, postul II f; Vladimirești — Vladimirești, postul V f; Vulturești — Idris Cuius, postul I b; Vulturești — Hamzalar, postul I b; Vulturești — Hamzalar, postul II f.

Grădini de copii

Urbane: Balcic — Grădina No. 3, postul I; Balcic — Grădina No. 4, p. I; Bazargie — Grădina No. 2, postul II; Bazargie — Grădina „Selim Efendi”, p. I.

Rurale: Carasular — Carasular, postul I; Echișcea — Echișcea, postul I; Șabla — Șabla, postul III.

—0000—

Sănătatea

Numărul de Februarie care încheie al 36-lea an de existență a atât de folositoare și interesantei reviste „Sănătatea” de sub conducerea doctorului Sigmand Sigma conține tabla de materii a anului 1936 în care se poate cerceta, vedea valoarea acestei neîntrecute reviste de popularizare medicale, care nu ar trebui să lipsească din nici o casă, din nici o bibliotecă.

Dintre cele 50 studii din acest număr spicim numai următoarele titluri: Starea sanitară a copiilor de la sate — Cum putem evita accidentele grave produse din injecțiile cu neosalvarsan — Primejdia mușilor — Viermii intestinali la copii — Combaterea constipației. — Rolul gâtului în sănătatea omului. — Evitarea cancerului, etc.

Colaborează la acest număr: dr. I. St. Furtună, general dr. Al. Papiu, dr. C. Daniel, prof. dr. Predescu-Rion, conf. dr. Stoienescu, dr. Succin, dr. Virginia Niculescu, N. Adrian, Elena D. Popescu, drd. Sylvain Rosen, dr. M. S. Nancy, dr. I. M. Marcu, dr. Beta, Revesz, prof. dr. Em. Elefterescu, Const. Barcaroiu, Paul Barbulescu, dr. Fitzing, Galia Tudor, Montana, etc., etc.

—0000—

Măsuri imperioase

Timpul acesta de iarnă, a răspândit prin diferitele părți ale țării, sămănța gripei.

Nam fost scutiți nici noi. Cu această ocazie am putut asista la măsurile luate spre a împiedica răspândirea maladiei. Serviciul sanitar al orașului Bazargie, a procedat la dezinfectări urgente, iar școlile au fost închise. La redeschidere, frecvența școlară, a fost tot în descreștere. Cu toate acestea toate măsurile au lipsit. Credem că serviciul sanitar o fi lipsit de mijloace mai radicale de combaterea boalelor ce bătute printre școlari, dar nu poate fi admisă completarea lui desînălbesc în asemenea cazuri. O simplă dezinfectare nu e datorie completă în fața unei boale ce bătute în masă. Boala a continuat să-și facă victime, dar cea mai elementară măsură sanitară a lipsit. Ori e datorie este eficace la momentul cerut, iar momentul acesta trebuie știut.

Cu regret trebuie să spunem că școala înregistrează prea puține vizite ale autorității sanitare.

Ne așteptăm la o datorie mai efectivă, cel puțin acolo unde se poate. Unde serviciul sănătății lipsește, nu cerem nici noi ce nu se poate.